

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu **S., a.s.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenému Mgr. M. H., advokátom so sídlom v Ž., proti žalovanému **P. H.**, bývajúcemu v K., o zaplatenie 3 339,27 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 28 C 114/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 7. mája 2014 sp. zn. 1 Co 217/2013 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 11. júna 2014 sp. zn. 1 Co 217/2013, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 7. mája 2014 sp. zn. 1 Co 217/2013 v spojení s dopĺňacím rozsudkom tohto súdu z 11. júna 2014 sp. zn. 1 Co 217/2013 **z r u š u j e** vo výroku, ktorým Krajský súd v Košiciach zmenil rozsudok Okresného súdu Košice II z 18. marca 2013 č.k. 28 C 114/2010-266 vo vyhovujúcom výroku tak, že v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Vec v rozsahu zrušenia vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa v konaní domáhal, aby žalovanému bola súdom uložená povinnosť zaplatiť mu sumu 3 339,27 €, ktorá predstavuje vo výške: **a/** 3 137,38 € náhradu škody žalobcu spôsobenej neoprávneným odberom plynu žalovaným, **b/** 146,78 € náhradu nákladov žalobcu na zaistenie odberu vrátane dopravy, **c/** 23,90 € náhradu nákladov za posudok na meradlo, **d/** 13,61 € náhradu nákladov za overenie plynomeru a **e/** 17,59 € náhradu nákladov za opravu plynomeru.

Okresný súd Košice II rozsudkom z 18. marca 2013 č.k. 28 C 114/2010-266 žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi do troch dní 3 161,29 €; žalobu v časti o zaplatenie náhrady nákladov uvedených pod písm. b/, d/ a e/ vylúčil na samostatné konanie s tým, že v ňom bude rozhodnuté tiež o trovách konania. Vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania, ktorými mal preukázané, že posledný odpočet spotreby plynu bol na danom odbernom mieste vykonaný 31. decembra 2007, odvtedy až do zistenia neoprávneného odberu plynu (25. a 27. júla 2008) bola žalovanému účtovaná nulová spotreba. Žalovaný napriek výzve žalobcu neuhradil žalobcovi sumy uvedené vo výzve. Súd prvého stupňa v nadväznosti na skutkové zistenia posúdil vec podľa § 59 ods. 1 písm. d/ zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 656/2004 Z.z.“). Konštatoval, že neoprávneným odberom je aj odber plynu meradlom (plynomerom), na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V prípade takého odberu zodpovedá vždy – bez ohľadu na zavinenie – odberateľ plynu; je pritom bez významu, či sa dopustil alebo nedopustil neoprávnenej manipulácie s plynomerom. Výšku škody určil súd podľa vyhlášky č. 155/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu (ďalej len „vyhláška č. 155/2005 Z.z.“). Spolu s náhradou škody, priznanej žalobcovi podľa vyhlášky č. 155/2005 Z.z. vo výške 3 137,37 € priznal súd prvého stupňa žalobcovi aj náhradu nákladov na vypracovanie posudku vo výške 23,90 €. V ďalšom konštatoval, že o ostatnej časti žalobou uplatneného nároku je potrebné vykonať ďalšie konanie, preto rozhodol o vylúčení veci v tejto časti na samostatné konanie.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo 7. mája 2014 sp. zn. 1 Co 217/2013 napadnutý rozsudok zmenil vo vyhovujúcom výroku tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi do troch dní 1 000 €. V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa v dostatočnej miere zistil rozhodujúce skutkové okolnosti a z nich vyvodil správne skutkové závery. Odvolací súd za správne označil aj jeho právne závery tak o aktívnej vecnej legitímácii žalobcu, ako aj o splnení zákonných podmienok vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu. Odvolací súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že súd prvého stupňa nerešpektoval ustanovenie § 450 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva pre súd povinnosť zväžiť možnosť znížiť náhradu škody, ak sú pre to relevantné dôvody. Odvolací súd toto ustanovenie aplikoval, pričom zohľadnil tak osobné, majetkové a zárodkové pomery žalovaného, ako aj okolnosti vedúce k vzniku škody; prihliadol aj na to, že žalovanému nebol preukázaný úmysel spôsobiť škodu. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu nesmie byť aplikácia vyhlášky č. 155/2005 Z.z. formalistická – podľa nej určená výška náhrady škody

by v okolnostiach prejednávanej veci nebola len náhradou ujmy žalobcu, ale aj istou formou sankcie za neoprávnený odber plynu. S prihliadnutím na tieto okolnosti znížil súdom prvého stupňa priznanú sumu na 1 000 €.

Doplňacím rozsudkom z 11. júna 2014 sp. zn. 1 Co 217/2013 Krajský súd v Košiciach doplnil výrokovú časť svojho rozsudku tak, že v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V odôvodnení doplňacieho rozsudku konštatoval, že v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok prvostupňového súdu, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 3 161,29 €. Vzhľadom na to, že odvolacím súdom nebolo rozhodnuté o celom predmete odvolacieho konania (ale len čo do sumy 1 000 €), bolo potrebné o zvyšnej časti rozhodnúť doplňacím rozsudkom (§ 166 ods. 1 a 2 O.s.p.).

Žalobca následne podal dovolanie s tým, že je tento jeho mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 238 ods. 1 O.s.p. a opodstatnený vzhľadom na to, že mu súdom bola odňatá možnosť konať (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.), došlo k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Odvolací súd svoje rozhodnutie náležite a presvedčivo neodôvodnil; odôvodnenie napadnutého rozsudku je preto nepreskúmateľné. Argumentácia odvolacieho súdu je nelogická v tom, že odvolací súd v konaní, v ktorom išlo o náhradu škody založenej na objektívnej zodpovednosti, zohľadnil to, že žalovanému nebolo preukázané subjektívne zavinenie vzniku škody. Odvolací súd nevykonal žiadne dokazovanie za účelom objektivizácie výšky škody. Napadnuté rozhodnutie vytvára nebezpečný precedens v tom, že pripúšťa uplatnenie moderačného práva v zmysle § 450 Občianskeho zákonníka aj v prípade zámerného viacnásobného porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii zásadným spôsobom (v danom prípade bolo preukázané odstránenie pôvodnej plomby, jej nahradenie novou – už od roku 2002 nepoužívanou). Uplatnenie moderačného práva súdom v prípade takého sofistického konania zakrývajúceho premyslené konanie znižuje význam výchovného a prevenčného pôsobenia občianskeho súdneho konania a vysiela „pozitívny“ signál pre všetkých ďalších neoprávnených odberateľov plynu. Po vylúčení časti veci na samostatné konanie išlo v odvolacom konaní už len o náhradu škody žalobcu spôsobenej neoprávneným odberom plynu žalovaným (vo výške 3 137,38 €) a náhradu nákladov za posudok na meradlo (vo výške 146,78 €). Pokiaľ teda bola doplňacím rozsudkom žaloba zamietnutá „v prevyšujúcej časti“, je rozhodnutie odvolacieho súdu

nesprávne aj preto, že ním bolo rozhodnuté nad rozsah odvolania žalovaného. K odňatiu možnosti žalobcu došlo aj tým, že nebol predvolaný na vyhlásenie doplnacieho rozsudku. Z týchto dôvodov žalobca žiadal doplnací rozsudok zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie prípustné.

Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

S poukázaním na § 166 ods. 1 O.s.p. dovolací súd uvádza, že doplnaný a doplnací rozsudok treba chápať v ich jednote danej tým, že ide o rozhodnutie v tej istej veci. Pokiaľ

dovolaateľ v danej veci formuloval dovolanie tak, že dovolaním napáda výrok dopĺňacieho rozsudku, ktorým odvolací súd „v prevyšujúcej časti žalobu zamietol“, treba mať za to, že dovolateľom napadnutý je zmeňujúci výrok rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci samej (teda nie aj výrok priznávajúci mu náhradu škody 1 000 €). Proti zmeňujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu je dovolanie prípustné podľa § 238 ods. 1 O.s.p.

Dovolací súd je viazaný rozsahom dovolania a dovolacím dôvodom, vrátane jeho vecného (obsahového) vymedzenia dovolateľom (viď § 242 ods. 1 O.s.p.). V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

1. Najvyšší súd najskôr skúmal, či v konaní pred odvolacím súdom nedošlo k procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. O vadu konania relevantnú v zmysle tohto ustanovenia ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že z hľadiska § 237 O.s.p. nie je relevantné tvrdenie dovolateľa o existencii vady uvedenej v tomto ustanovení, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či procesným postupom súdov nebola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť procesne nesprávny postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožňuje realizácia jeho procesných oprávnení priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

1.1. Podľa názoru žalobcu je napadnutý rozsudok nedostatočne odôvodnený, čo zakladá jeho nepreskúmateľnosť. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu je judikatúrou najvyššieho súdu (viď R 111/1998) považovaná (len) za tzv. inú vadu konania, teda nie za procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. f/ O.s.p. Takáto právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti vyplýva aj z ďalších rozhodnutí najvyššieho súdu (porovnaj napríklad sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 1 Cdo 181/2010, 2 MCdo 18/2008, 2 Cdo 83/2010, 4 Cdo 310/2009, 5 Cdo 290/2008, 5 Cdo 216/2010, 6 Cdo 25/2012, 7 Cdo 52/2011, 7 Cdo 109/2011, 1 ECdo 10/2014), ale aj rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch vyjadrených v R 111/1998 (viď rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 184/2010, III. ÚS 184/2011, I. ÚS 264/2011, I. ÚS 141/2011, IV. ÚS 481/2011, III. ÚS 148/2012, IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 208/2012, IV. ÚS 90/2013). V náleze sp. zn. III. ÚS 551/2012 ústavný súd konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“. Podobné závery zaujal ústavný súd v konania sp. zn. IV. ÚS 196/2014 a III. ÚS 1/2015.

Dovolateľom namietaný nedostatok odôvodnenia preto nemohol založiť vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

1.2. Žalobca tvrdí, že k odňatiu jeho možnosti pred súdom konať došlo tiež tým, že nebol predvolaný na vyhlásenie dopĺňacieho rozsudku odvolacieho súdu. Dovolací súd k tomu uvádza nasledovné:

Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 O.s.p.); v týchto prípadoch Občiansky súdny poriadok neukladá súdu povinnosť doručiť účastníkom konania písomné upovedomenie o vyhlásení rozsudku, ako sa nesprávne domnieva dovolateľ.

O tom, či bol zachovaný postup odvolacieho súdu, ktorý je upravený v ustanovení § 156 ods. 3 O.s.p., môže dovolací súd usudzovať len z obsahu spisu. Z listín založených v spise na č.l. 321 a 322 spisu vyplýva, že od 5. júna 2014 do 11. júna 2014 bol oznam

o verejnom vyhlásení doplnacieho rozsudku zverejnený na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach a tiež na jeho internetovej stránke.

So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že dovolateľom namietaný postup nemal za následok odňatie ho možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

2. V ďalšom sa dovolací súd zaoberal tvrdením žalobcu, že v konaní došlo k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

2.1. Ak nerozhodol súd v rozsudku o niektorej časti predmetu konania, o trovách konania alebo o predbežnej vykonateľnosti, môže účastník do pätnástich dní od doručenia rozsudku navrhnúť jeho doplnenie. Súd môže rozsudok, ktorý nenadobudol právoplatnosť, doplniť aj bez návrhu (§ 166 ods. 1 O.s.p.).

Vyššie už bolo uvedené, že dopĺňaný a doplniaci rozsudok treba chápať v ich jednote danej tým, že ide o rozhodnutie v tej istej veci.

Žalobca žalobou žiadal priznať a/ náhradu škody (3 137,38 €) spôsobenej neoprávneným odberom plynu, b/ náhradu nákladov na zaistenie odberu vrátane dopravy (146,78 €), c/ náhradu nákladov za posudok na meradlo (23,90 €), d/ náhradu nákladov za overenie plynomeru (13,61 €) a e/ náhradu nákladov za opravu plynomeru (17,59 €). Žalobou teda uplatnil viacero nárokov so samostatným skutkovým základom (o každom z uplatnených nárokov bolo možné rozhodnúť samostatne).

Súd prvého stupňa samostatným výrokom svojho rozsudku vylúčil na samostatné konanie žalobou uplatnené nároky uvedené pod písmenami b/, d/ a e/.

Bez zaujatia stanoviska k tomu, či predmetné vylúčenie časti žalobou uplatnenej veci na samostatné konanie (ne)zodpovedalo ustanoveniu § 112 ods. 2 O.s.p. a či (ne)mohlo byť spojené s nerozhodnutím o trovách konania, najvyšší súd konštatuje, že po tomto vylúčení zostala predmetom konania žaloba o náhradu škody vo výške 3 137,38 € a o náhradu nákladov za posudok na meradlo vo výške 23,90 €.

Aj pri odvolacím súdom zvolenej formulácii výroku dopĺňacieho rozsudku nie je dôvod pochybovať, že odvolací súd, zamietajúc žalobu „v prevyšujúcej časti“ (t.j. nad sumu 1 000 €) mal na mysli žalobu týkajúcu sa týchto dvoch nárokov, teda nie aj častí žaloby vylúčených na samostatné konanie.

2.2. Ako už bolo uvedené, za tzv. inú vadu konania považuje judikatúra najvyššieho súdu aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia (viď R 111/1998).

Odôvodnenie rozsudku (súdu prvého stupňa aj odvolacieho súdu) musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 3 O.s.p. (§ 211 O.s.p.). Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypoariadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na skutkové zistenia vyvedené z výsledkov vykonaného dokazovania, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia musí byť zároveň prostriedkom kontroly v konaní o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku. Ak rozsudok neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný.

2.3. V zmysle § 450 Občianskeho zákonníka z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd náhradu škody primerane zníži. Vezme pritom zreteľ najmä na to, ako ku škode došlo, ako aj na osobné a majetkové pomery fyzickej osoby, ktorá ju spôsobila; prihliadne pritom aj na pomery fyzickej osoby, ktorá bola poškodená. Zníženie nemožno vykonať, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne.

Predmetné ustanovenie upravuje tzv. moderačné právo súdu (*ius moderandi*), zmyslom ktorého je zmiernenie dopadov zodpovednosti za škodu na škodcu v tých prípadoch, v ktorých by uloženie povinnosti nahradiť škodu v plnom rozsahu predstavovalo pre neho neprimeranú tvrdosť (R 144/1951). Právna úprava tu vychádza z toho, že v niektorých prípadoch hodných osobitného zreteľa, v ktorých škoda nebola spôsobená úmyselne, by uloženie povinnosti nahradiť škodu v neredukovanom rozsahu bolo v rozpore s preventívnymi aj reparačnými účinkami zodpovednosti za škodu, a tiež v rozpore s princípom spravodlivosti. Súd uplatňuje moderačné právo podľa tohto ustanovenia vždy bez ohľadu na to, či primerané zníženie náhrady niektorý z účastníkov konania navrhol (viď

R 34/1969, R 22/1979, R 3/1984); ide totiž o súčasť celkovej skutkovej podstaty upravujúcej povinnosť nahradiť škodu.

2.4. V súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. je nevyhnuté, aby súd v každom prípade všetky okolnosti, ktoré by z hľadiska aplikácie § 450 Občianskeho zákonníka mohli byť významné, nielen poznal a posúdil, ale v odôvodnení rozhodnutia aj konkretizoval a výsledok svojho posúdenia vysvetlil.

V danom prípade z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku vyplýva, že odvolací súd vychádzal z paušálnej úvahy zohľadňujúcej „osobné, majetkové a zárobné pomery žalovaného“ zistené súdom prvého stupňa pri posudzovaní dôvodnosti návrhu žalovaného na oslobodenie od súdnych poplatkov. Tieto pomery žalovaného ale v odôvodnení rozsudku ničím nekonkretizoval.

Dovolací súd poukazuje na to, že v čase rozhodovania súdu prvého stupňa o oslobodení žalovaného od súdneho poplatku bola v spise založená žiadosť žalovaného (č.l. 18 spisu), jej prílohy vyžiadané súdom (č.l. 20 až 25 spisu), potvrdenie daňového úradu (č.l. 27 spisu), sociálnej poisťovne (č.l. 28 spisu), katastrálneho úradu (č.l. 30 spisu) policajných orgánov (č.l. 34 a 35 spisu), úradu práce (č.l. 36, 38 a 39 spisu), ako aj čestné vyhlásenie žalovaného (č.l. 59 spisu). O oslobodení žalovaného od súdnych poplatkov rozhodol Okresný súd Košice II uznesením z 11. júna 2010 č.k. 28 C 114/2010-60, ktoré však neobsahuje odôvodnenie. Pokiaľ neodôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu o návrhu žalovaného na oslobodenie od súdneho poplatku malo podklad v ustanovení § 169 ods. 2 O.s.p., pre súlad odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu so zákonom sa vyžadovalo, aby bola náležite vysvetlená a dostatočne konkretizovaná jeho úvaha o danosti takých (z pohľadu aplikácie ustanovení zákona č. 656/2004 Z.z. založených na objektívnom princípe celkom výnimočných) okolností na strane žalovaného, ktoré sú hodné osobitného zreteľa a odôvodňujú uplatnenie moderačného práva súdu podľa § 450 Občianskeho zákonníka (až) v rozsahu zhruba dvoch tretín súdom prvého stupňa priznanej náhrady škody. Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je v uvedenom smere nepreskúmateľný, lebo neumožňuje posúdiť, či a konkrétne ktoré okolnosti a na podklade ktorých do spisu založených listín odvolací súd zohľadnil. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu neumožňuje ani posúdiť, či je jeho úvaha správna.

Odvolací súd v preskúmvanej veci odôvodnil uplatnenie moderačného práva aj snahou v maximálnej miere objektivizovať výšku škody spôsobenej neoprávneným odberom. Vychádzajúc z porovnateľných údajov faktúry o spotrebe a fakturovaní odberu plynu za obdobie od 1. januára 2007 do 18. augusta 2007 dospel k záveru o predpokladanej cene plynu odberaného žalovaným za obdobie od 1. januára 2008 do 25. júla 2008. Žalobca ale dôvodne – a v súlade s obsahom zápisnice o pojednávaní zo 7. mája 2014 – namieta, že dokazovanie touto listinou (faktúrou) nebolo na uvedenom pojednávaní vykonané. Údaje vyplývajúce z listiny, dokazovanie ktorou nebolo vykonané zákonom predpísaným spôsobom, nemôžu byť považované za podklad pre uplatnenie moderačného práva v zmysle § 450 Občianskeho zákonníka.

3. Vzhľadom na to, že zmeňujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu je nepreskúmateľný (R 111/1998) a odvolací súd nevykonal dokazovanie listinným dôkazom spôsobom uvedeným v § 129 ods. 1 O.s.p. (viď R 22/1979 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 176/2008, resp. 3 Cdo 156/2008) je opodstatnená dovolacia námietka žalobcu, že v konaní došlo k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

4. Z dôvodov uvedených vyššie najvyšší súd napadnutý zmeňujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.).

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. augusta 2015

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Klaudia Vrauková